

Svätá Terézia z Lisieux a jej malá cesta

Branislav Krasnovský

28. októbra 2021 ✝ Cirkev

Svätá Terézia z Lisieux, učiteľka Cirkvi sa narodila v zbožnej rodine 2. januára 1873 v Alençone vo francúzskej Normandii, umrela 30. septembra 1897 v Lisieux vo Francúzsku a patrí medzi obľúbených svätých. Mamičku stratila vo veku 4 rokov, otec sa však vzorne staral o svoje deti, pričom dôležitú úlohu pri výchove Terézie zohrala aj jej najstaršia sestra Paulína, ktorá v roku 1882 vstúpila do karmelitánskeho kláštora.

Vo veku 14 a pol roka malá Terézia požiadala biskupa, aby sa mohla stať karmelitánskou mníškou v kláštore, kde už žila jej sestra Paulína. Tak veľmi túžila vstúpiť do kláštora, že pre istotu napísala žiadosť o vstup do kláštora aj pápežovi Levovi XIII. Jej žiadosti pápež i biskup vyhoveľi, takže mohla vstúpiť do karmelitánskeho kláštora už v ranom veku.

Svätá Terézia z Lisieux

zdroj: catholicnewsagency

Karmelitánske kláštory boli známe svojou prísnosťou. Mäso mohli jesť iba chorí, mníšky sa veľa postili a museli mlčať. Keď sa jej pýtali na dôvod, prečo sa rozhodla stať mníškou, uviedla, že chce modlitbami zachraňovať duše a modliť sa za kňazov. 8. septembra 1880, vo veku 15 rokov, zložila večné sľuby. Prijala meno Terézia od Dieťaťa Ježiša a od Najsvätejšej tváre. Veľmi túžila pôsobiť ako misionárka vo Vietname, kvôli zlému zdravotnému stavu sa do juhovýchodnej Ázie nedostala. V roku 1894 zomrel zaopatrený sviatosťami jej otec, postupne sa mníškami stali aj jej ďalšie sestry Celine a Leonia.

V roku 1895 začala písať svoj životopis, ktorý nazvala *Dejiny duše*. V tomto diele napísala aj známe slová: „Mojím povolaním je láska. Chcela by som Ježiša milovať tak vrúcne, ako ho ešte nikto nemiloval. Najmenší úkon lásky osoží Cirkvi viac ako všetky ostatné skutky dovedna.“ Pri písaní tejto knihy sa zrodila aj jej koncepcia malých krokov, ktorými sa aj bežní ľudia môžu priblížiť ku Kristovi. Zdravotný stav svätej Terézie z Lisieux sa stále zhoršoval. Krátko po roku 1895 dostala tuberkulózu, aby napokon 30. septembra 1897, vo veku 24 rokov, zomrela.

V roku 1923 ju pápež Pius XI. vyhlásil za blahoslavenú a o dva roky neskôr za svätú. Dňa 14. decembra ju spolu so sv. Františkom Xaverským vyhlásil za hlavnú patrónku misií, hoci v nich nikdy nebola a ani nepracovala. Dňa 19. októbra 1997 ju pápež Ján Pavol II. vyhlásil za učiteľku Cirkvi, hoci okrem vlastného

životopisu a niekoľkých úvah a básní, podľa niektorých teológov, nenapísala žiadne významnejšie teologické dielo.

Na rozdiel od španielskej mystičky a svätice Terézie z Avily, ktorá tvrdila, že človek by si mal dávať vysoké ciele a jeho ideál by mal byť vždy vyšší, ako ten, o ktorom predpokladá že ho zvládne, svätá Terézia z Lisieux predostrela cestu malých krokov vhodných pre malých a obyčajných ľudí. Ako tvrdila, nevie dokázať svoju lásku ku Kristovi veľkými činmi, takže sa sústreďí na malé kroky, malé obety a maličkosti, ktoré bude robiť z lásky k blížnemu, aby sa takýmto spôsobom priblížila ku Kristovi.

Traduje sa, že medzi tieto malé kroky patrilo aj rozhodnutie nikdy si neochucovať jedlo pripravované v kláštore, pretože sa nechcela dotknúť sestier, ktoré toto jedlo pripravovali. Bola presvedčená, že na rozdiel od sv. Terézie z Avily je príliš slabá na heroické činy lásky, dokáže však kráčať malými nepatrnými krokmi v podobe obety a robenia dobrých skutkov k ľuďom, ktorých stretla na ceste životom. Vo svojom diele okrem iného uviedla, že keby ľudia tušili, akú veľkú hodnotu má v Ježišových očiach aj malé obetovanie sa pre druhých, tak by sa ľudia nesprávali ako lakomci, ktorí sa zúrivo naháňajú za pozemskými pokladmi.

Vo svojej knihe okrem iného napísala: *„Chcem hľadať spôsob, ako prísť do neba po malej, úplne novej ceste. Žijeme v storočí vynálezov; dnes už netreba namáhavo stúpať po schodoch. Bohatým schody výhodne nahradí výťah. Aj ja by som chcela vynájsť výťah, ktorý by ma vyniesol až k Ježišovi, lebo som príliš malá, aby som vystupovala po namáhavom schodišti dokonalosti. Preto som hľadala vo svätých knihách nejakú zmienku o vytúženom výťahu. A natrafila som na slová, ktoré vyšli z úst večnej Múdrosti: Kto je malý, nech príde ku mne (Prísl 9,4).*

A tak som prišla, tušiac, že som našla, čo som hľadala. A pretože som chcela vedieť, môj Bože, čo si počneš s takým malým človečikom, ktorý odpovie na tvoje zavolanie, pokračovala som v pátraní, a hľa, čo som našla: „Ako keď matka teší dieťa, tak ja budem tešiť vás. Na rukách vás budem nosiť a na kolenách kolísať“ (Iz 66, 13,12). Výťah, ktorý ma vynesie až do neba, to sú tvoje ruky, Ježišu. Na to nepotrebujem byť väčšou. Naopak, musím zostať malou, ba stať sa ešte menšou...”

„Naša malá cesta je cesta duchovného detstva, cesta dôvery a úplnej oddanosti... Treba urobiť všetko, čo je v našich silách: dávať bez počítania, stále sa zriekať seba, slovom, dokazovať lásku všetkými malými skutkami, ktorých sme schopní. Ale pretože toto všetko je len maličkosť, je nevyhnutné – keď sme dali všetko, o čom sme si mysleli, že musíme dať –, aby sme si priznali, že sme „neužitoční sluhovia“ (Lk 17,10), a predsa dúfali, že Boh nám z milosti dá všetko, po čom túžime. Toto je nádej malých duší, ktoré „bežia“ po ceste detstva. Hovorím „bežia“, a nie „oddychujú“ na nej. Aby sme mohli kráčať po „malej ceste“, musíme byť pokorní, chudobní v duchu a jednoduchí...”

„Keď nepocitujem vôbec nič, keď nie som schopná odriekať modlitbu, cvičiť sa v čnosti, vtedy je to vhodná chvíľa na hľadanie malých príležitostí, maličkostí, ktoré Ježišovi robia radosť. Nemám iný prostriedok, ako by som Ježišovi dokázala svoju lásku, iba ten, že si nechcem dať ujsť ani jednu malú obeť, ani jeden pohľad, ani jedno slovo, aby som sa k nemu čo najbližšie priblížila. Som veľmi malá duša, ktorá môže Bohu ponúknuť len veľmi malé služby.”

„Byť malým znamená uznávať, že Boh vložil svoje poklady do ruky svojho malého dieťaťa, aby ho používalo podľa potreby; vždy je to však Boží poklad. Napokon, byť malým znamená

nestrácať odvalu kvôli svojim chybám, pretože deti často padajú, sú však príliš malé na to, aby si veľmi ublížili.“

„Naša dôvera nie je nikdy dostatočne veľká voči dobrému Bohu, ktorý je taký mocný a taký milosrdný. Kto zachováva Ježišovi vernosť tým, že ho teší malými vecami, tomu bude Ježiš stáť po boku pri veľkých veciach. Ja som sa však vždy venovala len pestovaniu malých čností, lebo som nedokázala pestovať veľké čnosti. Som len malý štetec, ktorý si Ježiš vybral, aby maľoval svoj obraz v ľudských srdciach. Pre malých nejestvujú prekážky.“

Svätá Terézia z Lisieux sa nestala veľkou sväticou preto, že by vykonávala dobre mimoriadne skutky, ale preto, že vykonávala obyčajné skutky mimoriadne dobre. Mnohí svätci sa priznali, že potrebovali vyvinúť značné duchovné úsilie, aby sa dokázali v dospelom veku stať opäť takými, ako deti (ako o tom píše Evanjelista Matúš: *1 V tú hodinu pristúpili k Ježišovi učeníci a pýtali sa: „Kto je podľa teba najväčší v nebeskom kráľovstve?“ 2 On zavolať k sebe dieťa, postavil ho medzi nich 3 a povedal: „Veru, hovorím vám: Ak sa neobráťite a nebudete ako deti, nevojdete do nebeského kráľovstva. 4 Kto sa teda poníži ako toto dieťa, ten je najväčší v nebeskom kráľovstve. 5 A kto prijme jedno takéto dieťa v mojom mene, mňa prijíma.* (Mt 18,1–5)

Svätá Terézia z Lisieux sa však rozhodla ostať navždy duchovným dieťaťom a kráčať ku Kristovi tak, ako kráčajú deti. Drobnými krokmi a s láskou k srdci, ako dieťa s dôverou utekajúce k milujúcej matke.

A v tom je jej malá cesta inšpirujúca pre nás všetkých.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/svata-terezia-z-lisieux-a-jej-mala-cesta/>